

İSTANBUL LUTERYEN KİLİSESİ

Elçi Pavlus yaklaşık 1950 sene önce Efes'teki Hristiyanlara gönderdiği mektubunda şöyle yazıyor: "Böylece artık yabancı ve garip değil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tanrı'nın ev halkısınız. Elçilerle peygamberlerden oluşan temel üzerine bina edildiniz. Köşe taşı Mesih İsa'nın kendisidir. Bütün yapı, Rab'be ait kutsal bir tapınak üzere O'nda kenetlenip yükseliyor. Siz de Ruh aracılığıyla, Tanrı'nın konutu üzere hep birlikte Mesih'te inşa ediliyorsunuz" (Efeslilere Mektup 2:19-22). Bu kilisenin tanımıdır ve İstanbul Luteryen Kilisesi, bugün de aynı temelin üzerinde ayakta durmak istiyor.

- İstanbul Luteryen Kilisesi, Hristiyan imanını ikrar eder. Bu iman, Kutsal Kitap'a, Eski ve Yeni Antlaşmalar'ın Baba Allah, Oğul ve Kutsal Ruh'tan oluşan Üçlü Birliğe tanıklığına dayanmakta ve üç evrensel inanç bildirisinde ve Luteryen İman Açıklamaları'nda da belirtilmektedir.
- İstanbul Luteryen Kilisesi çarmıha gerilip ölen ve üç gün sonra dirilen, her ulusa mensup insanları Kilisesi'ne davet eden İsa Mesih'i, tek, kutsal, evrensel ve elçisel kilisenin Rab'bi olarak duyurur.
- İstanbul Luteryen Kilisesi, kilise ibadetinin yönetimi, öğretiş ve bireysel danışmanlıkla Rab'in verdiği görevi devam ettirir. Toplumsal ve yasal sorumluluklarını üstlenerek, faaliyetlerini kamuya açık olarak yürütmeye ve bulunduğu ülke, Türkiye'nin refahı için dua etmeye önem verir.

İnsanlarca hor görüldü, yapayalnız bırakıldı. Acılar adamıydı, hastalığı yakından tanıdı. İnsanların yüz çevirdiği biri gibi hor görüldü, ona değer vermedik.

Ashında hastalıklarımızı o üstlendi, acılarımızı o yükledi. Bizse Tanrı tarafından cezalandırıldığımızı, vurulup ezildiğini sandık.

Oysa, bizim isyanlarımız yüzünden onun bedeni değişti, bizim suçlarımız yüzünden o eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza ona verildi. Bizler onun yaralarıyla şifa bulduk.

(Peygamber Yeşaya'nın İsa'nın doğumundan 700 sene önce yazdığı bir metin, Yeşaya 53:3-5)

LUTERYEN KİLİSESİ

Onaltıncı yüzyılda yaşayan Katolik rahip Martin Luther, Allah'ın gözünde iyi ve doğru olmak için çok çaba gösterdi. İnsanın en iyi işlerinin bile Allah'ın taleplerini yerine getirmek için yetersiz olduğunu anladığında, Luther umutsuzluğa düştü. Bir gün İncil'i okurken Luther'in gözleri açıldı, harika gerçeği gördü; Kutsal Kitap'a göre, insan, İsa Mesih'in tamamladığı işe iman ettiğinde sadece Allah'ın lütfuyla kurtulur. Kilise'de Reformasyon ve Protestan hareketi bu anlayışla başladı. Luther'e göre, Kilise'nin değişmesi Kutsal Kitap'a dayanmalıdır. Herkes Kutsal Kitap'ı kendi dilinde okuyabilmelidir.

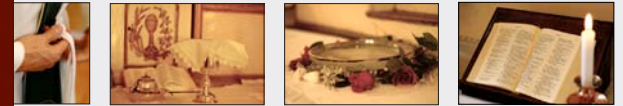
Martin Luther yeni bir kilise kurmak değil, kilisede reform yapmak istiyordu, ancak onaltıncı yüzyıl Avrupa'sının siyasal durumu Luteryen Kilisesi'nin kuruluşunu gündeme getirdi. Bugün dünyada yaklaşık 63 milyon Luteryen Hristiyan vardır.

İbadet Her Pazar saat 11'de.

İstanbul Luteryen Kilisesi
info@luteryenkilisesi.org
www.luteryenkilisesi.org

İSTANBUL LUTERYEN KİLİSESİ

İbadet her Pazar saat 11'de,
Kutsal Üçlük Kilisesi, Beyoğlu

TÜRKİYE'DE LUTERYEN KİLİSESİ'NİN TARİHİ

İsveç, ilk Luteryen rahiplerini 1709 yılında İstanbul'a gönderdi. Aynı yıl İsveç Kralı XII. Karl, Poltava savaşında Ruslara yenildi, Osmanlıların himayesine sığındı.

1741 yılında İsveç Parlamentosu, İstanbul'da bir kilise yapmak için para toplamaya karar verdi. Bu plan için Almanya ve Finlandiya'dan da para toplandı. Kilise, 1748 yılında İsveç Büyük Elçiliği'nin bahçesine inşa edildi. Bu kilise 1818'de yandı ve yerine şu andaki gotik, küçük ahşap kilise yapıldı. 1884'ten sonra İsveç hükümeti kilisenin giderlerini ve çalışan pederin ücretini karşılamayı durdurdu.

1885'ten 1960'a kadar İsveç Konsolosluğu'nun bahçesindeki kiliseyi, Rum Protestan cemaati ibadet amacıyla kullandı. Rum Protestan cemaatinin faaliyeti sona erdiğinde, kilise az sayıdaki diğer Protestan cemaatleri tarafından kullanıldı.

İstanbul'da yaşayan Finlandiyalılar 1999 yılında İsveç Konsolosluğu'nun boş duran kilisesinde Luteryen tarzı ibadete başladılar. Türkçe konuşan bir peder bulunduktan sonra ibadetler Türkçe olarak yapılmaya başlandı.

İstanbul Luteryen Kilisesi, Şubat 2005'de Türk hükümetinin sağladığı imkânlarla tescil edildi. Kasım 2006'da İstanbul'daki cemaatin yanı sıra, Bulgaristan'ın Peştera ve Almanya'nın Mannheim şehirlerindeki Türkçe konuşan Luteryen cemaatleri de İstanbul Luteryen kilisesi ile birlikte hareket etmeye başladı.

2008'de İstanbul Luteryen cemaati İstiklal Caddesi üzerinde boş duran daha geniş kilise binasında ibadete başladı.

KUTSAL ÜÇLÜK KİLİSESİ

İstanbul'un merkezinde, kalabalık İstiklal Caddesi üzerinde yer alan Kutsal Üçlük Kilisesi Surp Yerrortutyun, 1699'da aslında Roma Katolik Kilisesi olarak inşa edildi. Bu eski yapının tarihi oldukça az bilinmektedir.

Bina, Eylül 1762'de yandı ve Sultan II. Mustafa'nın izniyle yeniden yapıldı. 1802'den başlayarak, Roma Katolik Kilisesi'nin İstanbul'daki başlıca kilisesi olarak bu kilisede ibadet edildi. 1831'de yeniden yandı. Aynı zamanda başepiskoposluk binasının yanı sıra geniş kütüphane de yandı. Kilise 1832-1835 tarihleri arasında yeniden yapıldı. Bu sırada kilisenin önüne başepiskopos kürsüsü inşa edildi ve kiliseye org da alındı.

Kilise bir süre Avusturya Konsolosluğu'nun kilisesi olarak kullanıldı. Bu, Avusturya İmparatoru I. Franz'ın büyükelçisinin isteği üzerine kilisenin cephesine yapılan balkonda ve Avusturya İmparatorunun simgelerinde görülebilmektedir.

1856 yılında kilise Ermeni Katolik Kilisesi'nin yönetimine girdi. Ermeni Katolik nüfusu azaldığı için, düzenli kilise ibadeti de 20. yüzyılın ortasında sona erdi. Düzenli bir kilise yaşamı olmadığı ve düzgün bakım yapılmadığı için, kilise binasının durumu kötüye gitti. Yıllarca kilise bazı Protestan ve Ortodoks cemaatleri tarafından kullanıldı.

İstanbul Luteryen Cemaati, 2008'den bu yana bu kilisede toplanmaktadır. Cemaat, kiliseyi hak ettiği saygınlıkta, daha iyi ve daha yararlı bir duruma getirmek için imkânlar aramaktadır.

(Kaynak: <http://www.bolsohays.com>, daha fazla bilgi için: L'Eglise Armenienne Catholique en Turquie by Hovannes Çolakyany)